

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, 15 hp

Psycho-Educational Groups and Group Counselling in Health Care, 15 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT14 , HT15 , HT16

Kurskod	3KL022
Kursens benämning	Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Klinisk medicinsk vetenskap
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2014-04-10
Reviderad av	Programnämnd 9
Senast reviderad	2015-05-06
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2015

Särskild behörighet

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen inom hälso- och sjukvård.

Alternativt en socionomexamen. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Kursen syftar till att öka kursdeltagarnas förmåga att leda olika typer av gruppbehandlingar och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, kommunal verksamhet och företagshälsovård. Efter genomgången kurs ska deltagarna kunna förstå och bedöma gruppdynamik och gruppprocesser samt praktiskt tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer. Kursen ska även ge en ökad förståelse för och erfarenhet av interprofessionell samverkan vid gruppleaderskap.

Efter genomgången kurs ska kursdeltagarna:

- Kunna planera, genomföra och utvärdera gruppbehandling/gruppaktivitet utifrån en bestämd grupp eller deltagares behov och den egna yrkesprofessionens kompetens samt anpassa den till organisatoriska förutsättningar.
- Kunna redogöra för och tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer med utgångspunkt i befintlig evidens och beprövad erfarenhet.
- Kunna redogöra för hindrande och underlättande faktorer för kommunikation i gruppen samt tillvarata gruppens inneboende kreativitet och dialog gruppdeltagarna emellan.
- Kunna reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar gruppens arbete/utveckling.
- Kunna dokumentera, analysera och teoretisk förankra gruppens betydelse för gruppdeltagarnas känsla av kompetens och upplevelse av hälsa.
- Kunna motivera för och visar förmåga till interprofessionell samverkan vid gruppbehandling.
- Kunna reflektera över sitt eget lärande och sina möjligheter och begränsningar i behandlingssituationen samt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Grundläggande kunskaper i gruppbehandling, 7.5 hp

- Gruppdynamik och gruppprocesser i samtalsgrupper, aktivitetsgrupper såväl som i rörelsegrupper eller andra konstnärliga behandlingsgrupper
- Gruppleaders roll med särskilt fokus på rollfördelning vid interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap
- Gruppterapeutiska faktorer, såsom grupplärande och gruppallians
- Gruppers terapeutiska effekter samt gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och grupppsykoterapi
- Empowerment och förändringsprocesser
- Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik och gruppprocesser
- Orientering om aktuell forskning inom gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument

Handledning på gruppleaderskap, 7.5 hp

- Aktivt deltagande i reflektionsgrupp
- Handledning på att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet, företrädesvis på sin egen arbetsplats inom vården, kommunal verksamhet eller företagshälsovård

Syftet med att aktivt delta i reflektionsgruppen är att få erfarenhet av att själv vara gruppmedlem med möjlighet att uppmärksamma och reflektera över reflektionsgruppens processer och utveckling av den egna gruppledarrollen. Deltagandet ger även erfarenhet av hur en gruppledare kan förhålla sig i olika situationer (modellinläring) och möjlighet att, med andra i kursen, dela erfarenheter och upplevelser kring utbildningen t.ex. om strukturer som hindrar eller främjar lärandet.

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är föreläsningar, seminarier och litteraturstudier såväl som obligatoriskt deltagande i reflektionsgrupp och

handledning på att leda en grupp, t.ex. aktivitetsgrupp, behandlingsgrupp, samtalsgrupp, patientundervisning i grupp, stödgrupp för anhöriga eller självhjälpgrupp.

Studenten ska leda en grupp/gruppaktivitet på ca 8-10 gånger, företrädesvis på studentens ordinarie arbetsplats om möjligt. Interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap förordas. Handledning sker i tvärprofessionella grupper om 4-5 deltagare. Stor vikt läggs vid interprofessionellt och upplevelsebaserat lärande och aktivt kunskapssökande. Vid enstaka kursmoment kommer den webbaserade lärplattformen PingPong att användas.

Examination

Moment 1

1) Individuellt skriftligt fördjupningsarbete på valfritt tema där kurslitteraturen integreras med reflektioner kring egna erfarenheter under kursen.

Moment 2

2) Skriftlig rapport och processbeskrivning av den genomförda gruppbehandlingen. Vid bedömning av rapporten läggs vikt vid reflektioner kring det egna gruppleaderskapet och motivation för interprofessionell samverkan samt en teoretisk förankring i den aktuella kursens litteratur såväl som i den egna yrkesprofessionens kunskapsområde. Rapporten kan skrivas i grupper om två men diskuteras och försvaras enskilt vid ett muntligt seminarium.

3) Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledningen på genomförandet av gruppbehandlingen. För att kursansvariga lärare ska kunna göra nämnda bedömningar gäller obligatoriskt deltagande vid handledningen. Viss frånvaro kan kompenseras genom ersättningsuppgift. Vid alltför stor frånvaro ges underkänt på examinationen. Studenten har rätt att vid underkänt resultat genomgå handledning ytterligare en gång.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under två år efter en eventuell nedläggning av kursen alternativt vid ny kursplan. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av två år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Under kursen uppmanas deltagarna att lämna synpunkter på kursens innehåll och upplägg.

Undervisningsspråk är svenska.

Litteratur och övriga läromedel

Artiklar och ytterligare litteratur kan tillkomma utifrån föreläsares anvisningar.

Sandahl, Christer

Gruppens potential : att leda och utveckla gruppbehandling

1. utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2014 - 252 s.

ISBN:9789127136151 LIBRIS-ID:16747665

[Sök i biblioteket](#)

Bieling, Peter J.; McCabe, Randi E.; Antony, Martin M

Kognitiv beteendeterapi i grupp

Zetterström, Gun

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2008 - 478 s.
ISBN:91-47-08438-3 LIBRIS-ID:10672289
URL: [Omslagsbild](#)
Kap 1-6 (s 1-137)
[Sök i biblioteket](#)

Brown, Nina W.

Psychoeducational groups : process and practice

3. ed. : New York : Brunner-Routledge, cop. 2011 - xi, 271 p.
ISBN:978-0-415-88239-2 (pbk. : alk. paper) LIBRIS-ID:12142558
[Sök i biblioteket](#)

Wheelan, Susan A.

Att skapa effektiva team : en handledning för ledare och medlemmar

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 174 s.
ISBN:978-91-44-08818-1 LIBRIS-ID:13881381
Kap 1-3, ca 45 sidor
[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Litteratur som kan vara av intresse beroende på yrkesprofession alternativt fördjupningsarbete/inriktning på gruppbehandling i klinik.

Cole, Marilyn B.

Group dynamics in occupational therapy : the theoretical basis and practice application of group intervention

4. ed. : Thorofare, N.J. : Slack, cop. 2012 - xiii, 415 s.
ISBN:9781617110115 LIBRIS-ID:12452172
[Sök i biblioteket](#)

Skapande och kroppsbaserade komplementära terapier

Englund, Birgitta

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 225 s.
ISBN:91-44-03443-1 LIBRIS-ID:9682648
[Sök i biblioteket](#)

Whitaker, Dorothy Stock

Using groups to help people

2nd ed. : Hove : Routledge, 2001. - xvi, 363 p.
LIBRIS-ID:10159338
URL: [Online access for BTH](#)